

Punkt 20

Aktieägarförslag från My Ericson, Susanne Halling, Karin Cecilia Lundberg, Astrid Kihlén, Andreas Nilsson, Karin Sandén och Stina Sköld till Hennes & Mauritz AB:s årsstämma 2025

Förslag: Årsstämman beslutar om övergång till en fullt ut cirkulär affärsmodell och att H&M slutar producera nya kläder år 2026

Bakgrund

På H&M:s egen hemsida står: "The science is clear – global temperature rise must be kept to 1.5°C – and as a global fashion company we have to act."

Vi befinner oss i ett vägskäl där den rusande uppvärmningen är fasansfullt tydlig för alla. Medeltemperaturen 2024 låg 1,6 °C över den förindustriella nivån och alltså över den nivå som H&M i linje med Parisavtalet uppger att vi måste hålla oss under. Dessutom går uppvärmningen nu ännu snabbare än vad forskningen fullt ut kan förklara.

H&M är liksom övriga modeindustrin drivande i att uppmana till ökad konsumtion genom reklam och att allt tätare lansera nya modetrender, som bygger på stor nyproduktion av kläder och korta livscykler för plaggen. Det förbrukar utöver energi också enorma mängder råvaror och färskvatten. Resurser som idag konsumeras långt snabbare än de återbildas.

Hela 80 procent av våra textilers totala klimatpåverkan uppstår i produktionsfasen. Att producera ett kilo ny textil medför växthusgasutsläpp på mellan 10 och 40 kg koldioxidequivaler, tar i anspråk mellan 7 000 och 29 000 liter vatten och 1,5 och 6,9 kg kemikalier. Hur textilen är producerad avgör den totala miljöpåverkan mer än vad fiber- eller materialvalet gör. Användning av återvunnen fiber minskar klimatpåverkan endast med 5-10 procent jämfört med nytt råmaterial.

H&M och modeindustrin i sin helhet bidrar alltså i högsta grad till den pågående klimatkrisen som redan skördar liv och hotar livsbetingelserna på planeten. Forskningen inom bland annat FN:s klimatpanel är tydlig med att utvecklingen av våra utsläpp de närmsta åren avgör mänsklighetens framtid.

Många politiska ledare i vårt land och andra länder har valt att rikta in sin kraft på att förvilla och försena nödvändiga klimatåtgärder. Som ett av världens största modeföretag och en av de tyngsta aktörerna inom svenskt näringsliv har H&M både möjlighet och ansvar att leda en nödvändig omställning av textilindustrin. Vi noterar nu med bestörtning tecken på att H&M istället verkar vara på väg att sälla sig till de som väljer förnekelse och uppskjutande som strategi. Inte en enda person med hållbarhet på sitt CV får ta plats i den nya ledningsgruppen trots att denna kunskap behövs mer än någonsin.

Punkt 20

H&M har ambitiösa miljömål på pappret men vill samtidigt öka sin produktion och fördubbla sin försäljning. Det är en ekvation som inte går ihop, varken för klimatet och jordens resurser eller för H&M som ansvarstagande samhällsaktör.

Naturvårdsverket rapporterade i januari 2024 att det tillverkas uppskattningsvis 100 miljarder plagg i världen årligen. Hälften av dem kastas inom ett år. Från 1 januari 2025 måste textilavfall sorteras ut och samlas in separat av våra kommuner. De som inte tidigare reflekterat över att vi slänger stora mängder kläder ser det nu tydligare. Med de plagg som redan producerats globalt kan vi fylla sex generationers klädbehov. Vi behöver alltså strängt taget inte fler klädesplagg.

Det enda hållbara ur ett perspektiv där naturlagarna beaktas och liv prioriteras är en rasande snabb övergång till helt cirkulära flöden med enbart återbruk och återvinning inte av fiber utan av färdiga textilier och att upphöra med all nyproduktion. Den viktigaste åtgärden för att minska miljöpåverkan från textilkonsumtionen är att förlänga livslängden på de produkter som redan är tillverkade. Genom att fördubbla livslängden på ett plagg minskar klimatpåverkan och vattenanvändning med nästan 50 procent. Där kan H&M göra stor nytta med sina väl utbyggda nätverk över hela världen av aktörer med kunskap om textil och textilhantering. Några exempel på vad H&M kan utveckla i en helt cirkulär affärsmodell utan nyproduktion:

- Insamling och nyförsäljning av gamla kläder och ateljéer för redesign.
- Reparations- och kreativitetscentraler där man kan få hjälp att laga och sy om sina plagg.
- Byteshubbar där urvuxna plagg kan skiftas till andra.
- Marknadsföring inriktad på second hand och återbruk.

Sammanfattning

Om H&M menar allvar med sitt löfte att agera för att hålla nere jordens medeltemperatur kan vi bara dra följande slutsats: Företaget behöver övergå till en fullt ut cirkulär affärsmodell och sluta med nyproduktion av kläder år 2026.

Vi är medvetna om att vårt förslag kan medföra en kortsiktig ekonomisk förlust. Den är försumbar om vi ser till alternativkostnaden. Vinsten är framtidsutsikten att våra barn får växa upp på en planet med goda livsförutsättningar, en möjlighet som idag är mycket allvarligt hotad.

Låt H&M leda modeindustrins lösning på krisen för klimat och biologisk mångfald, ja överhuvudtaget för planetens livsuppehållande system.